

1^ο Ενημερωτικό Δελτίο

«Βελτίωση πεδινών δασικών βιοτόπων για τα πουλιά στην Κύπρο»
«Improving lowland forest habitats for birds in Cyprus»

LIFE13 NAT/CY/000176

LIFE – FORBIRDS

Ιστοσελίδα έργου:
www.lifeforbirds.eu

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Λευκωσία, Μάρτιος 2016

ενημέρωση

Τον Ιούλιο του 2014 εγκρίθηκε το έργο με τίτλο «Βελτίωση πεδινών δασικών βιοτόπων για τα πουλιά στην Κύπρο» (LIFE13 NAT/CY/000176) στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 978.717€, εκ των οποίων τα 489.359€ (50% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού) χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Το έργο ξεκίνησε την 1η Οκτωβρίου 2014 και θα ολοκληρωθεί την 31η Δεκεμβρίου 2017. Συμμετέχουν: Τμήμα Δασών (Επικεφαλής Εταίρος), Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου, Πανεπιστήμιο Frederick, και η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

Σκοποί και περιοχές του έργου

Το έργο έχει τρεις κύριους στόχους:

- να εφαρμόσει μέτρα διατήρησης / διαχείρισης που θα βελτιώσουν ουσιαστικά τις οικολογικές συνθήκες για επιλεγμένα είδη πτηνών, που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Πουλιά, στις περιοχές Natura 2000 (SPA) Κάβο Γκρέκο (CY3000005), Κόσιον - Παλιουρόκαμπος (CY6000009) και Σταυροβούνι - Ποταμός Παναγίας Στάζουσας (CY6000007),
- μέσα από την εφαρμογή πιλοτικών δράσεων να αναδείξει τα πλεονεκτήματα της υιοθέτησης μιας ολιστικής προσέγγισης στη διαχείριση των δασών, η οποία θα αντιμετωπίζει ανάμεσα σε άλλα και τις ανάγκες των πουλιών στα δάση, και
- να συμβάλει στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του κοινού ως προς την ανάγκη της διατήρησης των άγριων πουλιών και την καταπολέμηση της παράνομης παγίδευσης πουλιών στις ευρύτερες περιοχές του έργου.

Περιοχές υλοποίησης του έργου

Είδη προστατευόμενων πουλιών – στόχοι του έργου

Circus macrourus -
Στεπόκιρκος

Alcedo atthis - Αλκυόνη

Burhinus oedipnemus –
Πετροτουρλίδα

Caprimulgus europaeus
- Ποδοβύζι

Coracias garrulus -
Κράγκα

Sylvia melanothorax –
Τρυπομάζης

Emberiza caesia -
Φρυγανοτσίχλονο

Lanius minor –
Σταχτοκεφαλάς

Lanius nubicus –
Παρδαλοκεφαλάς

Lanius senator –
Κοκκινοκεφαλάς

Oenanthe cyprica -
Σκαλιφούρτα

Δράσεις οι οποίες έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος

Χαρτογράφηση των θέσεων εφαρμογής των δράσεων διατήρησης και τεχνικές προδιαγραφές

Πραγματοποιήθηκε η χαρτογράφηση των θέσεων όλων των δράσεων διατήρησης και των τεχνικών παρεμβάσεων: δημιουργία παραδοσιακών περβολιών, κατασκευή δήμματος (ταμειυτήρα νερού), εγκατάσταση τεχνικών φωλιών και σημείων ύδρευσης των πουλιών, εκτάσεις σπορών, ξερολιθιές, δεξαμενές νερού, βροχοσυλλέκτες, πινακίδες, κλείσιμο δρόμων, αποκαταστάσεις οικοτόπων κτλ.

Έγινε η χαρτογράφηση των θέσεων των εισβλητικών και ξενικών ειδών για τις περιοχές Κόσιη και Κάβο Γκρέκο.

Συντάχθηκε τεχνική μελέτη με τις θέσεις, τεχνικές προδιαγραφές και το κόστος των δράσεων διατήρησης.

Ετοιμάστηκε τεχνική μελέτη για το δήμμα στην περιοχή της Κόσιης (Αβδηληρού).

Έχουν δημιουργηθεί πέντε περιβόλια στις περιοχές του έργου (δύο στο Κάβο Γκρέκο, δύο στην Κόσιη, και ένα στο Σταυροβούνι) που έχουν περιφραχθεί. Σε όλα τα περιβόλια έχει γίνει μηχανική κατεργασία του εδάφους, κατάλληλη διαμόρφωση του χώρου, εμπλουτισμός του χώματος με φυτόχωμα, άνοιγμα λάκκων για φύτευση οπωροφόρων και δασικών δέντρων, ανθώνας καλλιέργειας ψυχανθών, καθώς και μικρή λιμνούλα.

Ετοιμασία διαχειριστικού σχεδίου για την περιοχή της Κόσιης

Έχει ετοιμαστεί το διαχειριστικό σχέδιο για την περιοχή της Κόσιης.

Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (οικολογικών περιβολιών)

Έχουν δημιουργηθεί πέντε περιβόλια στις περιοχές του έργου (δύο στο Κάβο Γκρέκο, δύο στην Κόσιη, και ένα στο Σταυροβούνι). Σε όλα τα περιβόλια έχει γίνει μηχανική κατεργασία του εδάφους, κατάλληλη διαμόρφωση του χώρου, εμπλουτισμός του χώματος με φυτόχωμα, άνοιγμα λάκκων για φύτευση οπωροφόρων και δασικών δέντρων, ανθώνας καλλιέργειας ψυχανθών, αλιλά και μικρή λιμνούλα. Σε όλα τα περιβόλια έχει γίνει περιφράξη με ελεγχόμενη είσοδο.

Περιβόλι στην Περιοχή της Κόσιης

Λιμνούλα σε περιβόλι του Κάβο Γκρέκο

Βελτίωση συνθηκών νερού, τροφής και φωλεοποίησης

Έχουν εγκατασταθεί 12 ποτίστρες στις περιοχές του έργου (5 στο Κάβο Γκρέκο, 5 στην Κόσιη, και 2 στο Σταυροβούνι), καθώς και 200 τεχνητές φωλιές.

Τοποθέτηση ποτίστρας στην περιοχή της Κόσιης

Τοποθέτηση φωλιάς στην περιοχή Σταυροβουνιού

Επίσης έχουν γίνει σπορές ψυχανθών/σιτηρών σε συνολική έκταση 30.000 m² (20.000 m² σε δασική γη μετά από κατάλληλη προετοιμασία του εδάφους και 10.000 m² σε ιδιωτική γη), καθώς και ξερολιθιές συνολικού μήκους 350 m.

Όργωμα χωραφιών για σπορά στην Κόσιη

Κατασκευή ξερολιθιάς στην Κόσιη

*Ξερολιθιά και σπορά
στην περιοχή της Στάζουσας.*

Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης

Έχουν καταπολεμηθεί και απομακρυνθεί 5.800 άτομα Ακακίας (*Acacia saligna*) στο Κάβο Γκρέκο σε έκταση 3.2 ha.

Έχει γίνει αποκατάσταση οικοτόπων. Στο Κάβο Γκρέκο 1,57 ha του οικοτόπου 5210, και 0,6 ha του οικοτόπου 9320, ενώ στην Κόσιη 0,4 ha του οικοτόπου 9320.

Έχει γίνει επιθεκτική υλοτομία και απομάκρυνση 50 Ευκαλύπτων (*Eucalyptus gomphocephala*) και 23 άτομα υβριδίων πεύκης (*Pinus halepensis*) σε έκταση 2,79 ha του οικοτόπου 5420.

Εκστρατεία ενημέρωσης και διαφώτισης

Σε προχωρημένο στάδιο βρίσκεται η παραγωγή ντοκιμαντέρ για τα πουλιά με πλάνα από τις περιοχές του έργου. Έχει εκτυπωθεί και διανεμηθεί πληροφοριακό υλικό (αφίσες και φυλλάδια), και συμμετοχή στην τοπική εκδήλωση για τη φύση του Δήμου Αγίας Νάπας. Επίσης έχουν δημοσιευτεί άρθρα για το έργο σε περιοδικά και εφημερίδες. Έγινε εγκατάσταση 4 πληροφοριακών κισκίων (2 Κάβο Γκρέκο, 1 Κόσιη, 1 Σταυροβούνι), και 30 ενημερωτικών πινακίδων.

Ανάπτυξη και λειτουργία ιστοσελίδας του έργου.

Η ιστοσελίδα του έργου και η σελίδα του έργου στο Facebook λειτουργούν και επικαιροποιούνται πάνω σε μηνιαία βάση.

Επιστημονική επιτροπή

Έχουν γίνει δύο συναντήσεις της επιστημονικής επιτροπής του έργου κατά το έτος 2015.

Δικτύωση με άλλα έργα

- Πραγματοποιήθηκε συνάντηση με ομάδα του έργου LIFE-OROKLINI.
- Πραγματοποιήθηκε δικτύωση με την ομάδα έργου LIFE 08 NAT/E/000068.

Παράνομη παγίδευση

Η παγίδευση με δίκτυα και ξόβεργα απαγορεύεται τόσο από την Κυπριακή Νομοθεσία όσο και από την Ευρωπαϊκή. Ο κύριος λόγος είναι γιατί δεν είναι μια επιλεκτική μέθοδος σύλληψης, αλλιώς έχει ως αποτέλεσμα την παγίδευση και θανάτωση όρων αδιάκριτων πουλιών. Σύμφωνα με αξιόπιστα στοιχεία, σχεδόν τα μισά είδη πτηνών που συναντώνται στην Κύπρο, δηλαδή 152 διαφορετικά είδη, έχουν βρεθεί παγιδευμένα σε ξόβεργα ή δίκτυα, από τα οποία 78 απειλούνται με εξαφάνιση, όπως το αηδόνι (*Luscinia megarhynchos*) και το ενδημικό θουπί (*Otus scops cyprius*).

Η παγίδευση πουλιών πρέπει να σταματήσει γιατί:

- Είναι μια βάνουση μέθοδος θανάτωσης των πουλιών που συχνά παγιδεύονται μόλις φθάσουν από το μακρινό και εξαντλητικό ταξίδι της μετανάστευσης.
- Προκαλεί τη θανάτωση πολλών προστατευόμενων, ενδημικών και σπάνιων πουλιών που δεν αποτελούν στόχους της παγίδευσης: γεράκια, κουκουβάγιες, αρπακτικά, χελιδόνια κ.ά. Περισσότερα από 150 διαφορετικά είδη πουλιών παγιδεύονται σε δίκτυα και ξόβεργες στην Κύπρο.
- Είναι παράνομη, καθώς παραβιάζει την Κυπριακή και την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία αλλιώς και Διεθνείς Συμβάσεις που υπέγραψε η χώρα μας.
- Επηρεάζει αρνητικά την εικόνα της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού, με σημαντικές απώλειες τουριστικού συναλλήλαγματος.
- Υποβαθμίζει τη βιοποικιλότητα του τόπου μας και αντιστρατεύεται τις προσπάθειες για ενίσχυσή της.

Παράνομη παγίδευση προστατευόμενων ειδών στις περιοχές του έργου με δίκτυα.

Δράσεις που θα υλοποιηθούν μέχρι το τέλος του έργου

Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περβολιών)

Θα κατασκευαστούν και θα εγκατασταθούν 4 υδατοδεξαμενές χωρητικότητας 90 και 30 τόνων. Επίσης θα εγκατασταθούν 5 ποτίστρες και 5 ταϊστρες (από μία σε κάθε περβόλι).

Βελτίωση παροχής νερού, τροφής και θέσεων φωλεοποίησης

Θα κατασκευαστεί το δήμμα στην περιοχή της Κόσιης 1.000 τόνων νερού το 2016 και δύο βροχοσυλλέκτες στην περιοχή της Κόσιης.

Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης

Θα γίνει επανέλεγχος αλλιά και επέκταση καταπολέμησης της Ακακίας (*Acacia saligna*) στο Κάβο Γκρέκο και στην Κόσιη καθώς και αφαίρεση υβριδίων πεύκης.

Παρακολούθηση των επιπτώσεων των δράσεων διατήρησης (concrete actions)

Με τη βοήθεια ορνιθολόγου θα γίνεται παρακολούθηση των πουλιών στις θέσεις όπου υλοποιήθηκαν δράσεις του έργου.

Εκστρατεία ενημέρωσης και διαφώτισης

Ανάμεσα στις δράσεις διαφώτισης περιλαμβάνεται η προβολή δύο τηλεοπτικών από την τηλεόραση, η δημοσίευση άρθρων για το έργο, έξι διαλέξεις για τα πουλιά του έργου, τέσσερις διαγωνισμοί παρατήρησης πουλιών για την περιοχή του έργου, εκπαιδευτικές εκδρομές με σχολεία, δύο διήμερα σεμινάρια, εκπαίδευση εθελοντών από τις περιοχές του έργου σε θέματα δασοπυρόσβεσης, διανομή ενημερωτικών δελτίων και η τελική ημερίδα του έργου το 2017.

Ανάπτυξη και λειτουργία ιστοσελίδας του έργου

Η ιστοσελίδα και η σελίδα του έργου στο Facebook θα συνεχίσουν να λειτουργούν.

Δικτύωση με άλλα έργα

Προγραμματισμένες επισκέψεις θα γίνουν σε άλλα έργα τον Μάιο του 2016 (έργο LIFE 08 NAT/E/000068) και το 2017 (με το έργο LIFE 11 NAT/GR/001014).